

Økologi

Siden Coop solgte de første gulerødder i 1981 og det røde Ø-mærke blev introduceret i 1990 er økologiske varer gået fra at være en lille niche til nu at være en fast del af indkøbet hos de fleste danskere – og på hylderne i alle supermarkeder.

I dag udgør de økologiske varer omkring 13 % af Coops fødevarer salg, og flere end 75 % af vores medlemmer lægger mindst én økologisk vare i kurven. Særligt basisvarer som minimælk, æg, havregryn, gulerødder og citrusfrugter vælges økologisk, og i mange butikker er over halvdelen af salget i disse kategorier økologisk.

Når vi spørger kunderne om deres vigtigste grunde til at vælge økologisk, nævner de fleste: at undgå sprøjtegifte. Også generel miljø- og grundvandsbeskyttelse samt bedre dyrevelfærd er grunde, som mange nævner. Efterspørgslen har især været stærkt stigende siden 2013. Stigningen ses både i byerne og i de mindre butikker på landet.

Hvad gør Coop?

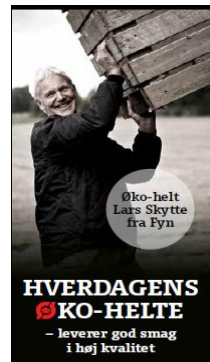
Sammen med Økologisk Landsforening har Coop et mål om at gøre Danmark dobbelt så økologisk i 2020 – målt i forhold til 2013. Hvis vi lykkes med at nå målet, vil 16 % af vores fødevareromsætning være økologisk og naturen vil slippe for mødet med 120 tons sprøjtegifte og 35 mio. kg kunstgødning hvert år. Samtidig vil næsten 1 million flere dyr få mulighed for at komme ud under åben himmel.

Coop ønsker at give alle kunder mulighed for at vælge økologisk. Derfor introduceres der løbende nye økologiske varer, og mange økovarer er nu også på fast lav pris. Faktisk har det aldrig været billigere at købe økologisk, end i dag.

I Coop informerer vi også gerne om fordelene ved den økologiske produktion. Vi mener, at viden og holdning går hånd i hånd med handling. Men information om økologi skal selvfølgelig være faktuel og fagligt velunderbygget – lige som al anden information skal. Derfor er det også vigtigt at understrege, at selvom økologisk produktion løser mange af de problemer i fødevarerproduktionen, som forbrugerne er optaget af, så løser den ikke alle. Økologien kan sagtens blive bedre på en række områder.

Det kan du selv gøre

- Se efter økologiske varer på hylden. I de fleste butikker er økologiske varer markeret, så det er nemt at finde frem til dem.
- Hvis der er økologiske varer, du savner, så sig det til butikschefen. Ofte kan butikken selv bestille varer hjem, som ikke er i standardsortimentet. Det gælder dog ikke i fakta-butikkerne.
- Hvis du gerne vil undgå pesticidrester i maden, så start med at skifte de varer ud, som bidrager med flest pesticidrester. Skift dine æbler, pærer, vindruer og citrusfrugter ud til økologiske versioner. Det vil også være godt at vælge økologisk hvedemel.
- Hvis du særligt går op i, at dyrene skal have bedre plads og adgang til det fri, så vælg økologisk kød, æg og mælk. Særligt i forhold til grise og slagtekyllinger er der stor forskel på den økologiske og den gennemsnitlige ikke-økologiske produktion.

Du kan læse mere om Coops arbejde med økologi på:
<https://ansvarlighed.coop.dk/hjertesager/økologi/>

Spørgsmål, vi ofte får stillet:**Hvorfor er de økologiske varer så dyre? Tjener Coop flere penge på økologi?**

Coops priser på økologiske varer afspejler indkøbspriserne. Når der ikke anvendes kunstgødning og pesticider og dyrene skal bruge energi til at gå ud i det fri, er udbytteerne lavere. Men jordpriserne er de samme og ofte må de økologiske producenter gøre mere manuelt arbejde. Derfor er de økologiske varer dyrere at producere – og derfor er udsalgspriserne også højere.

Hvorfor er de økologiske varer pakket ind i ekstra plastik? Når jeg går op i økologi, er det blandt andet for miljøets skyld, og så virker det ulogisk, at pakke varerne unødigt ind.

Det er vigtigt, at kunderne ikke kan sammenblende eller forbytte økologiske og ikke-økologiske varer. Derfor kan en butik f.eks. ikke både sælge økologiske og konventionelle frugter og grøntsager i løs vægt. Når vi ofte vælger at pakke den økologiske vare ind, skyldes det, at den økologiske variant oftest er den, vi sælger mindst af – og derfor bruges der samlet set mindst emballage ved at pakke dem ind. Derudover er holdbarheden på økologiske varer, der f.eks. ikke overfladekonserveres, ofte kortere – og derfor skal de beskyttes ekstra. Vi ønsker altid at bruge så lidt emballage som muligt; men husk også, at selvom emballagen kan synes stor, er miljøaftrykket fra emballagen langt mindre end aftrykket fra selve produktionen af fødevareren. Emballagens primære funktion er at beskytte varen og undgå madspild.

Er økologi ikke noget københavnneri?

Nej, undersøgelser viser at danskernes holdning til landbrug og fødevarerproduktion er den samme, uanset om man bor på landet eller i byen. Dog sælges der flere økologiske varer i de større byer. Dette skyldes ofte, at udvalget af økologiske varer er bredere i de større butikker, og at byboer ofte ikke har mulighed for at handle direkte med producenter. Endelig er det også særligt yngre forbrugere og forbrugere med en længere uddannelse, der foretrækker økologiske varer. Og dem bor der flest af i byerne. I øjeblikket vokser det økologiske salg dog faktisk hurtigt i landområder og mindre butikker.

Økologisk produktion er mindre effektivt, så bør man ikke sige, at det er dårligt for klimaet?

Økologisk og konventionel produktion er begge en udfordring for klimaet. Men da økologiske marker typisk har et lavere udbytte end konventionelle marker, er klimapåvirkningen ofte højere pr. kilo vare, men lidt lavere pr. hektar dyrket areal. Til gengæld er økologi et dyrkningssystem, som er opstået for at modvirke en *hel række* af problemer: pesticidforbruget, dyr der aldrig kommer ud, højt forbrug af antibiotika, GMO-afgrøder osv. For hvert af disse områder kan man sagtens finde produktioner, som er bedre på et enkelt eller nogle af områderne end økologien – men ikke på dem alle. Økologiske forbrugere ser ud til at være *bedre* for klimaet, fordi de gennemsnitligt spiser mindre kød, end forbrugere, som ikke går op i økologi – derfor lægger de samlet set beslag på mindre landbrugsareal gennem deres forbrug.

Dødeligheden er højere blandt økologiske dyr, så hvordan kan I give økologi tre hjerter for dyrevelfærd?

Det er rigtigt, at dødeligheden ofte er højere i økologisk opdræt. Søerne kan ligge sine smågrise ihjel, fordi de kan bevæge sig frit rundt, dyrene kan få parasitter, høns i det fri kan blive taget af rovdyr osv. Men dyrevelfærd handler om mere end dødelighed. Det handler også om at give dyrene en tilværelse, hvor de kan udfolde flere af deres naturlige instinkter og behov. Og hvor de har bedre plads og adgang til det fri. Derfor har økologisk produktion 3 hjerter for god dyrevelfærd, selvom dødeligheden altså ofte er højere.